

Ομιλία

Υπουργού Εσωτερικών κ. Ευριπίδη Στυλιανίδη

Κυρίες και κύριοι,

Υπάρχουν άνθρωποι που κατά το πέρασμά τους απ' αυτή τη ζωή αφήνουν πίσω ανεξίτηλα τα ίχνη τους. Υπάρχουν Έλληνες, που με τη δύναμη του πνεύματός τους ξεπερνούν τα όρια της Ελλάδας, κερδίζοντας το διεθνή θαυμασμό επειδή πρόταξαν το διαχρονικό συγκριτικό μας πλεονέκτημα που δυστυχώς το έχουμε ξεχάσει. Εννοώ την Παιδεία.

Μια τέτοια προσωπικότητα ήταν ο αείμνηστος Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου Δημήτριος Τσάτσος. Το όνομά του, η φήμη του, ανέβλυζαν μέσα απ' το πλούσιο πνευματικό του έργο. Έργο που απετέλεσε θεμέλιο για το σύγχρονο νομικό και πολιτειακό μας πολιτισμό στην Ελλάδα, στη Γερμανία αλλά και σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Θεωρώ ξεχωριστή τιμή στο πρόσωπό μου τη σημερινή πρόσκληση απ' το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου, το Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, διότι μου δίνει την ευκαιρία δίπλα στις διακεκριμένες προσωπικότητες του καθηγητή Peter Brandt, του προέδρου του ΣΤΕ κ. Κωνσταντίνου Μενουδάκου να καταθέσω τη δική μου μικρή μαρτυρία για την προσωπικότητα του μεγάλου Έλληνα Ευρωπαϊού Νομικού Δημήτρη Τσάτσου.

Ευχαριστώ επίσης τον καθηγητή κ. Ξενοφώντα Κοντιάδη και το Δ.Σ. του ιδρύματος που με προσκάλεσαν να τιμήσω μαζί με εσάς μια ακόμα λαμπρή προσωπικότητα του Ελληνισμού, τον καθηγητή και Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου κ Βασίλειο Σκουρή, ο οποίος πιστεύω ακράδαντα ότι συνεχίζει επάξια τη θετική παράδοση που δημιούργησε στο νομικό κόσμο της Ευρώπης ο αείμνηστος Δημήτριος Τσάτσος.

Το 1990 ήμουν νεαρός υποψήφιος διδάκτωρ Συνταγματικού δικαίου στο κατάμεστο αμφιθέατρο του Πανεπιστημίου του Αμβούργου. Μόνος Έλληνας ανάμεσα σε εκατοντάδες γερμανούς φοιτητές. Ένιωθα έντονα τη μοναξιά του

εξωτερικού. Ο καθηγητής μου, ο διακεκριμένος Συνταγματολόγος Ulrich Karpen δίδασκε από του βήματος. Όταν η παράδοση έφτασε στη μέση μοιράστηκε σε όλους μας μία λίστα με τη θεμελιώδη βιβλιογραφία γερμανικού δημοσίου δικαίου. Στα δώδεκα συγγράμματα που εισηγείτο ο τομέας της Νομικής Σχολής, τα τέσσερα ήταν πνευματικός καρπός ελληνικών μυαλών: Τσάτσος, Τσάτσος, Δαγτόγλου, Σκουρή. Η περηφάνια που ένιωσα με σημαδεύει ακόμα και ενισχύει την εθνική μου αυτοπεποίθηση σ' αυτές τις δύσκολες στιγμές για την πατρίδα τόσο ως επιστήμονα όσο και ως πολιτικού.

Η επόμενη συνάντησή μου με το καθηγητή ήταν στη Συνέλευση για το Μέλλον της Ευρώπης όπου συμμετείχα, νέος πια βουλευτής ως εκπρόσωπος του εθνικού μας κοινοβουλίου, ενώ εκείνος είχε κληθεί ως Ευρωβουλευτής και διαπρεπής Συνταγματολόγος απ' το προεδρείο να καταθέσει τις προτάσεις του. Στο περισύλλιο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε μία σεμνή τελετή βραβεύτηκε απ' την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας για τη συμβολή του στις διμερείς σχέσεις και την Ευρωπαϊκή Ιδέα. Τότε εμπνεύστηκε και την «Ευρωπαϊκή Κοινοπολιτεία», θεμελιώδη συνεισφορά στο νομικό και πολιτικό διάλογο για τη νέα Ευρώπη.

Μετά το 2004 ως υφυπουργός Εξωτερικών της κυβέρνησης Καραμανλή είχα την ευκαιρία να συνεργαστώ μαζί του. Με επισκεπτόταν συχνά για να με συμβουλευσει. Ανταλλάσαμε απόψεις για όλα τα ζητήματα της πολιτικής αλλά και για θεσμικά θέματα που ήταν το κλειδί για να ανοίξει ο χορός των μεταρρυθμίσεων στη χώρα. Η γνώση του ήταν βαθιά. Η εμπειρία του πλούσια. Η συνείδησή του Ευρωπαϊκή. Το πνεύμα του φιλελεύθερο και η ψυχή του Ελληνική. Ο δάσκαλος Δημήτριος Τσάτσος με βοήθησε όχι μόνο με τα συγγράμματά του αλλά κυρίως με το λόγο του να αγαπήσω την Ελληνική Δημοκρατία μέσα από το Σύνταγμά της και να πιστέψω στην Ευρώπη μέσα απ' τις αξίες της. Ο πολιτικός Δημήτριος Τσάτσος παρ' ότι προήρχετο από άλλο πολιτικό χώρο εμένα ως έλληνα Υφυπουργό Εξωτερικών με στήριξε στην προσπάθειά μου να υπηρετήσω τα Εθνικά συμφέροντα στα Βαλκάνια και ιδιαίτερα τα Δυτικά που τα είχε μελετήσει.

Πιστεύω ειλικρινά και το υποστήριξα και τότε ότι ο Ευρωπαίος Δημήτριος Τσάτσος πληρούσε όλα τα πνευματικά, ηθικά και πολιτικά χαρίσματα να

υπηρετήσει με μεγάλη επιτυχία το ρόλο του ανώτατου πολιτειακού άρχοντα προσθέτοντας στο θεσμό του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Σήμερα με την απονομή του πρώτου βραβείου Δημήτρη Τσάτσου σ' έναν κορυφαίο διεθνώς, σύγχρονο, έλληνα νομικό, το Βασίλη Σκουρή, δεν τιμούμε απλά τη μνήμη του, αλλά στέλνουμε και ένα πολύ ισχυρό μήνυμα προς δύο κατευθύνσεις:

Το πρώτο μήνυμα προς τη νέα γενιά Ελλήνων είναι ότι «όλα είναι θέμα παιδείας». Το απέδειξε η επιτυχημένη διαδρομή του Δημητρίου Τσάτσου. Το επιβεβαιώνει η δημιουργική πορεία του Βασίλη Σκουρή.

Το δεύτερο μήνυμα προς τους Ευρωπαίους φίλους μας είναι ότι όχι μόνο το διαχρονικό, αλλά και το σύγχρονο ελληνικό πνεύμα είναι αναπόσπαστο στοιχείο της κοινής ευρωπαϊκής μας ταυτότητας αλλά και θεμέλιο του ευρωπαϊκού μας μέλλοντος. Η Ευρώπη χωρίς την Ελλάδα είναι σαν ένα δέντρο χωρίς ρίζα.

Η Ευρώπη λοιπόν του μέλλοντος πέρα από οικονομικά μεγέθη και πολιτικές σκοπιμότητες χρειάζεται την Ελλάδα όπως κάθε δέντρο χρειάζεται τη ρίζα του. Όσο βαθύτερα βρίσκεται αυτή η ρίζα των δημοκρατικών και ανθρωπιστικών αξιών, τόσο πλουσιότερα τροφοδοτεί με πνευματικούς χυμούς την ανάπτυξη προς τα πάνω, όπως ακριβώς έκανε με το έργο του ο καθηγητής μας.

Και η Ελλάδα όμως χρειάζεται την Ευρώπη. Ιδιαίτερα τώρα που ο λαός της δοκιμάζεται. Χρειάζεται το σεβασμό των εταίρων. Την αναγνώριση σ' ένα λαό που αγωνίζεται με πείσμα. Την αλληλεγγύη σε μία κοινωνία που μάχεται επίμονα.

Κυρίες και κύριοι,

Έχουμε χρέος να τα καταφέρουμε και θα τα καταφέρουμε να μετατρέψουμε την πατρίδα μας από «μαύρο πρόβατο της Ευρώπης» σε παράδειγμα επιτυχίας και σε σημείο επανεκκίνησης για τη νέα «Ευρωπαϊκή Κοινοπολιτεία», όπως ακριβώς μας τη δίδαξε με πίστη ο Δημήτριος Τσάτσος.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.